

De lotgevallen van de Stichting Vijverbeheer

een rimpelloze vijver

Al sinds jaar en dag houdt de bever toezicht op de grote vijver in het midden van het bos. Vóór hem deed zijn vader hetzelfde. Daarvoor zijn opa. De grote droogte van 1909 was toentertijd reden voor de dieren om iets groots te ondernemen. Om herhaling te voorkomen. Nooit eerder was het bos zo lang verstoken van water. Er was geen dierenfamilie in het bos die niet het verlies betreurde van een of meer familieleden. Vooral de families snoek en baars werden zwaar getroffen. De dieren zagen watermanagement als enige uitkomst en riepen de Stichting Vijverbeheer in het leven. De grootvader van de bever werd aangewezen als directeur generaal, omdat hij als geen ander wist wat er voor nodig is om water in goede banen te leiden. Daarnaast beschikte bij over het diploma dambouw, hetgeen door alle dieren als bijzonder belangrijk werd gezien. De grootvader van bever werd er verantwoordelijk voor dat het bos altijd over precies genoeg water kon beschikken. Niet te veel en niet te weinig. In tijden van overmatige regenbuien en in tijden van grote droogte.

De bosvijver is van algemeen nut. De families eend, gans, vis, salamander en kikker wonen er en vinden er hun voedsel. Hun kinderen groeien op in de vijver. Hetzelfde geldt voor de familie oeverzwaluw, ook al woont deze maar liefst tien lelielengtes boven het wateroppervlak, in de zanderige oever van de vijver. Daarnaast is er geen enkel bosdier, van bonte specht tot wild zwijn, van mug tot hert, van eekhoorn tot arend, dat niet afhankelijk is van het water van de bosvijver. Wolf en vos profiteren er vooral van dat alle dieren elke dag de vijver bezoeken. Dat maakt het voor hen een stuk eenvoudiger om een lid van de familie konijn of haas te verschalken. Iets wat overigens lang niet door alle dieren als plezierig wordt ervaren. Vooral de familie hert wordt hier behoorlijk zenuwachtig van.

Sinds 1910 zorgt de Stichting Vijverbeheer daarom voor voldoende water in de bosvijver, niet te veel en niet te weinig. Naast directeur generaal bever, maken rat, snoek en specht nog deel uit van het team. Vanaf 1960 heeft ook de kwaliteit van het water, de aandacht van de Stichting. Door kampeerders in het water achter gelaten afval zorgde toen voor een vervelende ziekte onder de leden van de families vis, kikker en salamander.

Snoek bewaakt sindsdien de waterkwaliteit. Bij droogte regelt rat een verbinding met de grote rivier buiten het bos. Bij aanhoudende regen zorgt bever voor een sterke dam en bij hevige vorst bikt de specht wakken in het ijs.

Omdat bever, rat, snoek en specht door hun werkzaamheden voor de Stichting minder tijd over houden om zelf op zoek te gaan naar voedsel, dragen de andere dieren hier, bij toerbeurt, zorg voor.

U en de bosvijver

1. *Wat is de ontstaansgeschiedenis van uw organisatie? Om welke redenen werd deze in het leven geroepen? Met het oog op welke maatschappelijke functie?*
2. *Wat werd toentertijd als de belangrijkste taken van uw organisatie gezien?*
3. *Welke tegenprestatie werd verwacht van uw doelgroep(en)?*
4. *In hoeverre is dit anno 2010 nog precies zo? Wat is er veranderd?*

De lotgevallen van de Stichting Vijverbeheer

een steen in de vijver

In 2010 viert de Stichting Vijverbeheer haar eeuwfeest. Bever en koning Leeuw zijn het er over eens dat dit een feest moet worden om nooit meer te vergeten. Dankzij de Stichting is er immers al 100 jaar precies genoeg schoon water. Niet te veel en niet te weinig. Een ware prestatie! Helemaal te danken aan de generaties bever, snoek, rat en specht die zich met hart en ziel voor de goede boszaak in zetten. Hulde! De dieren hebben hun welzijn wis en waarachtig te danken aan de Stichting Vijverbeheer.

Op de grote dag zitten bever, rat, snoek en specht in hun versierde stoelen, op het grote erepodium. De meeste dieren zijn gekomen. Bever ziet zo hier en daar een stoel leeg. Dat verbaast hem zeer. Dan neemt koning leeuw het woord en wuift bever de lege stoelen in gedachten weg. "Waarde bosbewoners, beste mededieren, het is voor mij een groot genoegen om u vandaag...". "Boe! Boe!", klinkt het plotsklaps. Koning leeuw wordt overstemd, onderbroken door een groep jonge dieren. Bever herkent een achterneef, de kleinkinderen specht, de zoon van wolf, de dochter van vos. Daarachter de zwerm bijen die verder nooit wat met de andere bosbewoners te maken wil hebben en dan, zijn eigen zoon. Die net zo hard boe roept als alle anderen. Stuk voor stuk houden zij hun spandoeken hoog in de lucht.

*Weg met de willekeur!
De vijver is van ons allemaal!
Stichting vijverbeheer houdt ons arm!
Geen dictatuur in ons bos!
Bever aan de kant!*

En zo valt het jubileumfeest in duigen. Eerst probeert koning leeuw het groepje jongeren nog te sussen. Dan gaat uil met hen in gesprek, wijst hen op hun verantwoordelijkheden. Wolf en vos uiten dreigende taal. Vos haalt uit naar zijn dochter. "Je maakt me te schande!" De sfeer wordt grimmiger en grimmiger. Relletjes dreigen. Koning leeuw maakt daarom een einde aan het feest en stuurt alle dieren naar huis. Hij zegt de protesterende, jonge dieren een gesprek toe. In de hoop zo alsnog de opstand in de kiem te smoren.

U en de bosvijver

1. *Het protest zet de wereld van bever op z'n kop. Wat maakt dat u zich bezint op ondernemerschap? Wat is er in uw omgeving aan de hand? Of wat dreigt?*
2. *Hoe reageren u en uw collega's daar op? Wat vindt u er van?*
3. *Wat zijn de gevolgen voor de sfeer en de onderlinge relaties in uw organisatie?*
4. *Maar bovenal, zit u op dezelfde stoel als bever? Wie nog meer? Wie anders?*

De lotgevallen van de Stichting Vijverbeheer

bever neemt het voortouw

De volgende dag is bever nog steeds van slag. Wat had hij zich verheugd op zijn feestje, de huldiging en het opgespeld krijgen van de Medaille Voor Grote Verdienste. In de soep gevallen! Weg! Hij staart uren voor zich uit, knaagt gedachteloos aan menig boomstammetje, komt niet van het dak van zijn burcht af. Mevrouw bever ziet dit alles met lede ogen aan. Haar man is gek op zwemmen en dammen bouwen. Dat hij vandaag geen van beide doet is alarmerend, verontrustend! Het gedachteloze knagen geeft de doorslag! Iedere gezonde bever geniet van de smaak van vers hout, het geluid van knagende tanden, het plonzen van de vallende splinters. Dit alles lijkt aan bever voorbij te gaan. Mevrouw bever stapt op haar man af, slaat hem met de staart in het gezicht en uit zijn verdoving en dringt er met grote kracht op aan dat bever ogenblikkelijk naar uil gaat. Deze zal, zoals altijd, uitkomst weten.

Bever, die weet hoe vasthoudend zijn vrouw kan zijn, gaat te rade bij uil. Wat te doen? Hoe deze opstand in de kiem te smoren? De uil doet er lange tijd het zwijgen toe. Alleen het af en toe knippen van het linkeroog, laat zien dat uil niet slaapt. Eindelijk doet uil beide ogen open, kijkt bever aan en laat weten dat het voor de tweede keer nodig is om iets groots te ondernemen om de saamhorigheid en de solidariteit in het bos te bewaren. Zonder in te leveren op schoon water, dat spreekt voor zich. Uil adviseert bever om het bureaucratische verleden af te werpen en van de Stichting Vijverbeheer een diergerichte organisatie te maken. Maak het iedereen naar de zin en er komt vanzelf een einde aan deze onrust, zo beweert hij. Helaas kan uil bever niet vertellen hoe dit aan te pakken.

De zorgen van bever zijn er niet minder op geworden. Die avond heeft hij het er over met zijn broer, die eigenaar is van een zeer succesvol koeriersbedrijf dat dagelijks brieven en pakjes bezorgt voor de bosbewoners. Bever bespreekt met hem tot diep in de nacht de problemen van de Stichting Vijverbeheer en roept de volgende dag enthousiast rat, snoek en specht op zijn kantoor voor een goed gesprek over de te bewandelen weg.

Bever benadrukt in een emotioneel pleidooi het bestaansrecht van de Stichting en de verdiensten van een eeuw toegewijd werken voor het gemeenschappelijk belang. Specht, snoek en rat zijn tot tranen toe geroerd. Bever laat zien hoe de Stichting het bos beter in staat zal stellen om de uitdagingen van de toekomst het hoofd te bieden. De vijver vormt het fundament voor de toekomst van de bosgemeenschap, zo stelt de bever. Een fundament waarop iedereen trots zou moeten zijn. En waarvan alle bosbewoners ongeacht herkomst, levensbeschouwing, cultuur of geaardheid, gebruik van moeten kunnen maken. En dat betekent dat biotoopbijeenkomsten nodig zijn om met alle bosdieren te bespreken wat er nodig is en hoe dat kan worden gerealiseerd. De ramen en deuren van de Stichting gaan open! Het woord is aan de bosdieren! Maatwerk voor elk dier! Het enthousiasme van bever werkt aanstekelijk en rat, snoek en specht omarmen luidruchtig deze visie.

Nog wat dronken van zijn succes, gaat bever met dit goede nieuws naar het stekelvarken, de voorzitter van zijn bestuur. Deze reageert cynisch en afstandelijk. Hij wijst op de grote stapel plannen en verzoeken die zijn opgeborgen op het donkere zoldertje van de Stichting. Plannen die telkens weer betekenden dat de Stichting nóg meer, met nóg minder en in nóg kortere tijd moest doen. Dat was het geval in de zeer strenge winters van 1940, 1967 en 2005. En wat te denken van de zeer warme zomers van 1911, 2000 en

De lotgevallen van de Stichting Vijverbeheer

2008? En was bever alle verzoeken vergeten van bijvoorbeeld de bijen, ganzen, herten en watervlooien? Alleen al voor alle door koning Leeuw in de voorbije jaren bedachte plannen, was een hele boekenkast nodig. Al sinds de oprichting van de Stichting, heeft iedereen wel wat te klagen en zijn verzoeken en plannen aan de orde van de dag. De bosbewoners begrijpen niet wat het betekent om 100 jaar lang de zorg voor de bosvijver te hebben. Er is sprake van een toenemende verharding. Er wordt steeds feller en ongenueanceerder tegen de stichting geageerd. Stekelvarken vertrouwt bever toe dat hij in gesprek is met de egels van het aangrenzende park. Zij zoeken een voorzitter voor de parkschool. Een functie die hem, ook al vanwege het rustige karakter, zeer aanspreekt.

U en de bosvijver

1. *Voor Bever zijn erkenning en waardering belangrijke drijfveren. Wat verheugde hij zich op de Medaille voor Grote Verdienste! Wat zijn uw belangrijkste drijfveren?*
2. *Wie zijn diegenen die u met een goed gesprek verder kunnen helpen?*
3. *Wie zijn uw "bijremmers", diegenen die u keer op keer bezwaren voor de voeten werpen? Welke goede redenen hebben zij daarvoor? Wat doet u om hun kracht te benutten?*
4. *Wat is uw inspirerende verhaal?*

De lotgevallen van de Stichting Vijverbeheer

praten met de andere dieren

Niet ontmoedigd door deze tegenvaller bezoekt bever de daarop volgende dagen arend, eekhoorn, haas, hert, rups en de mieren. Deze zijn zeer vereerd, want zij kregen nooit eerder bezoek van iemand van de Stichting. Zij kenden bever enkel van op grote afstand. Bever ervaart deze gesprekken als bijzonder leerzaam. Zo leert hij dat arend grote behoefte heeft aan een droge landingsplaats, liefst een stevige, overhangende tak. Aan beide ontbreekt het tot nu toe. De oever van de bosvijver wordt elke dag vertrapt door de vele dieren die er zich rondom verdringen om te drinken. Alle overhangende, lage takken worden elk jaar weer door specht verwijderd omdat de familie snoek niet van schaduw gediend is.

In de familie eekhoorn blijkt niemand te kunnen zwemmen en dat maakt vooral de steile oevergedeeltes voor hen gevaarlijk. Omdat de grotere en sterkere dieren voor zichzelf de beste plekjes aan de oever opeisen, wordt de familie eekhoorn vaak gedwongen om van de voor hen zo risicovolle steile oevers gebruik te maken. Zo werden al een neef en een broer verloren! Wist de directeur generaal dat niet meer? De eekhoorns hadden hierover nog wel meerdere brieven geschreven! Haas beklagt zich over het feit dat geen leger is toegestaan vlakbij de vijver. Hert is "het voortdurend over de schouders kijken tijdens het drinken", meer dan beu. Maar kan niet anders om te voorkomen dat vos of wolf... Zijn afspraak met de rupsen verloopt in het begin wat stroef. Het is doodstil in de struik waar zij wonen. Bever schrikt wanneer na een tijdje een stoffig, opgekruld blad tot leven lijkt te komen. Er ontvouwt zich een prachtige vlinder die haar excuses aanbiedt omdat 'het verpoppen' langer duurde dan verwacht. Daarna stelt deze vlinder zich voor als de rups die zich telkens weer onder bladeren verschool. Liefst niet al te droog! Als vlinder heeft zij vooral oog voor de prachtige bloemen die, gevoed door het water, naast de bosvijver groeien. De mieren hebben als grootste zorg dat hun nest vol water loopt tijdens overvloedige regenbuien. Een zorg die, zo is hun ervaring, tot nu toe niet door de Stichting wordt gedeeld. Op verzoeken om een beschermende geul rondom het nest te mogen graven, werd door de Stichting nooit gereageerd.

Aangemoedigd door de warme ontvangst en de goede, leerzame gesprekken, spreekt bever af dat hij vanaf nu elk seizoen op huisbezoek komt. Samen met de voorzitter van zijn bestuur. Namens de stichting biedt hij zijn excuses aan voor jarenlang 'niet willen horen' en belooft hij beterschap. Hij maakt duidelijk te begrijpen dat 'niet te veel en niet te weinig', niet voor alle dieren hetzelfde betekent en dat daarom watermanagement op maat nodig is. Hij zegt toe hier vanaf vandaag (!) werk van te maken.

Zijn uitspraken roepen gemengde reacties op. Sommige dieren, zoals de watervlo, de salamander en de zwanen, zijn sceptisch. En hoe vaak probeerden vlo, salamander en zwaan al niet om met de stichting in gesprek te komen? En hoe vaak werd de deur niet voor hun neus dichtgegooid? De meeste dieren reageren echter enthousiast. Enkelen bieden zelfs hun hulp aan.

Wanneer stekelvarken dit hoort, dan reageert hij eerst woedend en barst in tranen uit. Hij verwijt bever onbezonnen gedrag. En was het niet veel beter geweest wanneer zij het er eerst samen over hadden gehad? Dat laatste moet bever tot zijn schrik toegeven. Hij erkent dat hij zich door zijn enthousiasme heeft laten meeslepen. Dat kalmeert het stekelvarken. Hij bekend niet te weten hoe hij leiding moet geven aan zoveel veranderingen. Ook de aangekondigde periodieke gesprekken met de bosbewoners maken hem erg zenuwachtig. Hij voelt zich onder de dieren opgesloten en niet in zijn

De lotgevallen van de Stichting Vijverbeheer

element. Zijn huisarts adviseerde hem naar een psycholoog te gaan om zijn isolement aan te pakken, maar daarin heeft hij geen trek. Bever belooft het management op zich te nemen van alle verbeterinitiatieven. En een oplossing te zoeken voor de gesprekken met de bosbewoners. Hij zegt maar niet dat de gedachte dat hij nu zelf alle initiatieven moet managen, ook hem zenuwachtig maakt. Wat te doen?

Die avond wanneer hij met zijn vrouw gezeten op de houtwal van de burcht in de vijver, naar de ondergaande zon kijkt, verzucht hij niet te weten hoe nu verder. Zijn vrouw vertelt hem dat hij net als zijn broer een vos nodig heeft. Nou ja, iets wat daar op lijkt. Zij vertelt hem dat zijn broer tot voor kort geen pakjes en brieven kon bezorgen in de braamstruikenbuurt van het nabijgelegen park. Omdat geen van zijn vogels kan landen op de doornige takken! Een paar weken geleden vroeg vos hem om werk. Tijdens hun gesprek bleek dat deze met gemak onder de braamstruiken door kan rennen. Vos brengt nu de pakjes en brieven rond in de braamstruikenbuurt.

U en de bosvijver

1. *Bever heeft zijn vrouw. Wie is uw sparring partner?*
2. *Wanneer sprak u voor het laatst met iemand uit uw doelgroep? Welke vragen stelde u toen?*
3. *Hoe is het gesteld met het luisterend vermogen van uw organisatie? In hoeverre hoort u uw doelgroepen nog?*
4. *Wie zijn in uw geval de stekelvarkens? Wat doet u om hen aan boord te houden?*
5. *Het is een behoorlijke stap om van watermanagement de aandacht te richten op het bezorgen van pakjes en brieven. In hoeverre kijkt u over de heg, leert u van ervaringen in andere sectoren dan die waarin uw organisatie haar rol speelt?*

De lotgevallen van de Stichting Vijverbeheer

een nieuwe koers

Midden in de nacht schrikt bever wakker. De beste managers van complexe zaken zijn de bijen die aan de rand van het bos wonen! Hij herinnert zich een studiegenoot, een bij die meerdere jaren de kampioenschappen innovatiemanagement van het groene hart won. Misschien dat hij de projectleiding kan doen? Woont hij niet in het bos over de weg? Bever besluit dit uit te zoeken.

De volgende dag laat de bij weten dit graag te willen doen. Tot zijn verbazing hoort bever dat de bijen al een hele tijd een speciaal klasje hebben voor dieren die moeite hebben met projectmanagement. Zij krijgen daarin bijles van gespecialiseerde bijen. Er zijn zeker nog enkele plaatsen vrij voor het team van de Stichting, zo zegt bij. Wel kost deelname aan dit klasje vijf kamperfoeliebloemen per dier. Dit zijn bloemen die de Stichting niet heeft!

Terneergeslagen komt bever de volgende dag weer op zijn werk. 's Avonds toen hij terugkwam van zijn gesprek met bij, heeft hij zijn broer voorgesteld om de stichting te sponsoren. Maar dat ging zijn broer te ver. Tegen beter weten in lucht hij die ochtend zijn hart bij stekelvarken. Deze verrast hem met zijn kennis van een streekpotje dat wordt beheerd door de kikker die bij de rivier woont. De egels van het aangrenzende park (nee, hij is niet meer met hen in gesprek) vertelden hem hiervan. Hij wil wel uitzoeken of kikker hun plan niet met kamperfoeliebloemen wil steunen. Omdat dit zeker niet de benodigde 15 bloemen zal opleveren stelt hij voor om ook de dieren van het bos om een kleine extra bijdrage te vragen. Daarvoor wil hij in de zomer en de herfst een tombola organiseren. Ook dat levert weer bloemen op! En omdat stekelvarken al jaren tombola's organiseert voor de bosfanfare, wil hij deze kar wel trekken.

Opgelucht gaat bever die dag aan het werk. In de middagpauze zet hij alles nog eens op een rijtje:

- ✓ *Koersplan (3 a4) schrijven met aandacht voor:*
 - *Project 'Een overhangende tak voor de adelaar';*
 - *Project 'Een oplossing voor de eekhoorns';*
 - *Project 'Toewijzing van een legerplaats voor de haas';*
 - *Project 'Damontwikkeling ter bescherming van het mierennest';*
 - *Project 'Biotoopbijeenkomsten en huisbezoeken';*
 - *Project 'Verbetering dialoog met de bosdieren'*
(aandachtspunt: speciale aandacht voor watervlo, salamander en zwaan);
 - *Project 'Verbetering interne informatiestromen'.*
- ✓ *Bijlessen projectmanagement organiseren*
- ✓ *Kamperfoeliebloemen regelen*
- ✓ *Uitzoeken: Is er een oplossing voor de diervrees van het stekelvarken?*
- ✓ *Uitzoeken: Waar kan ik leren kamperfoeliebloemen te verzamelen, zodat ik de bijen kan betalen zonder voortdurend te hoeven bedelen?*
- ✓ *Uitzoeken: Wat gebeurde er met alle verzoeken, bezwaren en klachten? Waarom wist ik daar niets van?*

Even slaat de schrik hem om het hart. Dit is te veel voor een bever met een drukke baan, een gezin, een veeleisende familie, waaronder een broer met een eigen bedrijf en een naderende winter. Gelukkig realiseert hij zich dat hij een deel van de werkzaamheden kan

De lotgevallen van de Stichting Vijverbeheer

laten doen door snoek, rat en specht, dat stekelvarken de bloemen al regelt en dat enkele dieren hebben gezegd hem graag te helpen. Daarnaast moet het bestuur beseffen dat dit plan een investering vergt. In tijd en in bloemen. Het lijkt hem een goed idee wanneer stekelvarken en hij het koersplan samen presenteren aan het bestuur. En zo laten zien dat het hen menens is. Hij voegt snel aan zijn lijstje toe:

✓ *Hulptroepen regelen*

Het bestuur reageert enthousiast op het reddingsplan, ook al omdat beer en wolf enthousiaste reacties kregen tijdens hun bezoek aan bijeenkomsten van 'dieren verenigd' en 'de leeuwen'. Het investeren van extra bloemen wordt minder enthousiast ontvangen, maar de aanhoudende geestdrift van bever en stekelvarken maakt dat het bestuur ook hiermee instemt. Nog de volgende dag vraagt bever aan ekster om dit vooral in de boskrant aandacht te geven. Inclusief de aankondiging van de biotoopgesprekken en huisbezoeken in de komende weken. De nieuwe koers van de Stichting Vijverbeheer wordt zo intensief onder de aandacht van de dieren gebracht.

U en de bosvijver

1. *Welk mensen verrassen in uw organisatie?*
2. *Wie zouden uw bijen kunnen zijn? Wat laat u hen doen, omdat u dat beter niet zelf kunt doen?*
3. *Wie is uiteindelijk de voortrekker, degene die de kar trekt? In hoeverre weet deze zich gesteund door hoog en laag, door bestuurders en werkvloer?*
4. *Hoe ziet uw project-, werk-, initiatief-, of verandergroep er uit?*
5. *Hoe communiceert u uw visie en plannen?*

De lotgevallen van de Stichting Vijverbeheer

leren en borgen

Bever laat in de daarop volgende jaren zien dat het hem ernst is. Samen met snoek, rat, specht, zijn bestuur en meerdere vrijwilligers, timmert hij hard aan de weg. Niet alles lukt meteen en zo nu en dan gaat er wat fout. Zo wil het maar niet lukken om de watervlo aan boord te krijgen. Het verdriet van het verlies van meerdere generaties is te groot en de vlo beslist om te verhuizen naar het bos aan de overkant van de weg. Ook verloopt het eerste biotoopgesprek niet goed. Bever zit teveel op zijn praatstoel en laat de dieren veel te weinig aan het woord. Waardoor sommige dieren voortijdig het gesprek verlaten! Hij laat zich door dit soort tegenvallers echter niet van de wijs brengen. Vraagt zich keer op keer af wat er anders, beter kan. En probeert het nog een keer.

Als kroon op zijn werk wordt in 2014 de Stichting Bosvijver opgeheven. En wordt de Vereniging Onze Bosvijver in het leven geroepen. Bever neemt op deze dag afscheid. Samen met zijn vrouw wil hij een verre reis maken naar de grote rivieren verderop. De leden van de Vereniging Onze Bosvijver kozen de bij als nieuwe directeur. Koning leeuw, die op deze dag zijn toespraak ongehinderd kan afmaken, speldt bever de medaille Voor Grote Verdienste en Uitmuntend Ondernemerschap op. Een ontroerde bever neemt afscheid.

U en de bosvijver

1. *Hoe lerend is uw organisatie?*
2. *Wie is uw vlo? Weet u zeker dat u er alles aan hebt gedaan? Of ziet u toch nog een kans?*
3. *In hoeverre zijn fouten en tegenvallers in uw organisatie een stimulans om nieuwe wegen te zoeken?*
4. *Wanneer blijkt u tevreden terug op de behaalde resultaten? Wat is er dan gebeurd?*

Deze parabel is geschreven als begeleidend materiaal bij het boek *'Onderneem met zin! En behoud uw gezonde verstand'*. Een handleiding maatschappelijk ondernemen voor non-profitorganisaties. Auteur: Drs. J.A.J. van der Horst. Uitgave: 2010, SWP, Amsterdam.

© 2011, Quanta NpM. Overname of vermenigvuldiging van deze tekst is toegestaan met vermelding van www.quantanpm.nl als bron en uitsluitend voor niet-commerciële doeleinden.